- យើងតំរៀបវាតាមប្រភេទលេខរបស់វា (លេខ ១, ២ និង ៣) ដោយដាក់មើមរបស់វាផ្ទុយគ្នា ដើម្បីងាយស្រួលក្នុងការរៀប ហើយអាចដាក់ចំណុះបានច្រើន
- ការដឹកជញ្ជូន គួរប្រើឡាន ឬទូកដែលមានចំណុះច្រើន ហើយធ្វើយ៉ាងណាកុំដាក់កញ្ជ្រែលើគ្នាដោយផ្ទាល់ ត្រូវតំរៀបជាថ្នាក់ៗ
- ក្នុងពេលធ្វើដំណើរឡាន ឬទូក ត្រូវមានដំបូលការពារកំដៅថ្ងៃ និងធូលី។

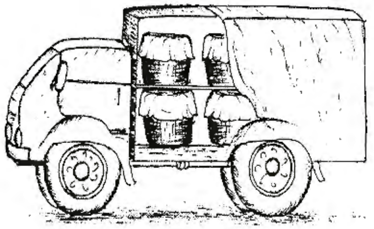

៥) ការស្តុកទុក

ប្រសិនបើយើងដកភ្លាមយកទៅប្រើប្រាស់ភ្លាមៗ យើងអាចលាងទឹកមើមបាន។ ប៉ុន្តែការលាងទឹកមិនអាចធ្វើឱ្យយើងរក្សាទុកបានយូរទេ គឺបានត្រឹមតែ ១ ទៅ ២ ថ្ងៃប៉ុណ្ណោះ លើសពីនេះវាអាចខូចគុណភាព ដោយធ្វើឱ្យមើមរលួយ ឬស្មោគពីខាងក្នុង។ ដោយឡែក គេអាចរក្សាទុកឆៃថាវបានរយៈពេល ៧ ថ្ងៃ ដោយ យកដីខ្សាច់ក្រាលនៅបាតកញ្ជ្រែ (យកកញ្ជ្រែដែលមានប្រហោងខ្យល់ចេញចូល) កំរាស់ ១ តឹក ។

បន្ទាប់មកយកមើមឆៃថាវដែលបានប្រមូលផល និងសំអាតរួចទៅតំរៀបដាក់ពីលើដីខ្សាច់កំពស់ ៤ តឹក ទើបយកក្រណាត់ដែលជក់ទឹកជ្រលក់ទឹកឱ្យសើមៗ គ្របពីលើ។ បើក្រណាត់ស្ងួត យើងត្រូវបាញ់ទឹកផ្សើមក្រណាត់ឱ្យជាប់ជានិច្ច។ ការធ្វើបែបនេះ យើងអាចរក្សាទុកបានរហូតដល់ ៧ ថ្ងៃ ដោយមិនខូចគុណភាព។

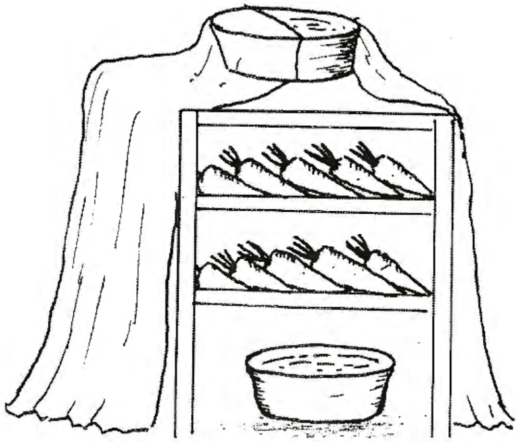

កសិករមានបទពិសោធន៍ និង បានធ្វើការសាកល្បង

របស់ ប៊ុនលី និង ឌុល វណ្ណនី

វិធីសាស្ត្រគ្រប់គ្រង ឆៃថាវ

ក្រោយពេលប្រមូលផល

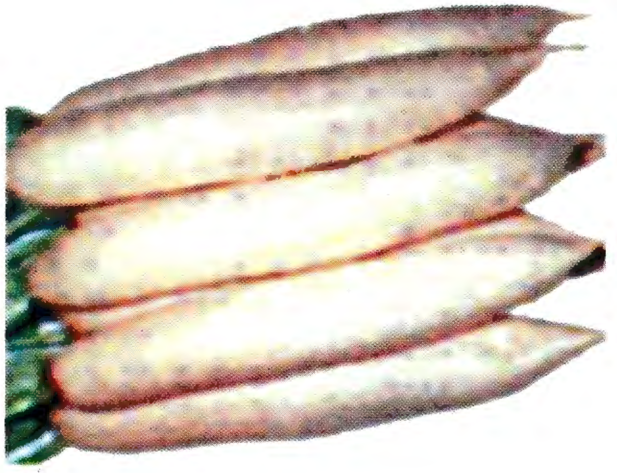

មជ្ឈមណ្ឌលសិក្សានិងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជា
Centre d'Etude et de Développement Agricole Cambodgien

វិទ្យាស្ថានអន្តរជាតិដើម្បីស្តារជនបទឡើងវិញ
International Institute of Rural Reconstruction

ឧបត្ថម្ភដោយ មូលនិធិ ម៉ាកណាយ
Funded by McKnight Foundation

១) ការប្រមូលផល

- ជាទូទៅផ្លែថាវមានរយៈពេលលូតលាស់ ៤០ ទៅ ៤៥ ថ្ងៃ ទើបអាចប្រមូលផលបាន។
- ចំពោះការប្រមូលផល យើងត្រូវពិនិត្យទៅលើអាយុកាលនៃការដុះលូតលាស់របស់វា បើដល់អាយុហើយ យើងត្រូវពិនិត្យទៅលើលក្ខណៈដងដើមរបស់វាទៀត ដោយឃើញវាឡើងលើដីធំល្មម។
- ការប្រមូលផល គឺត្រូវធ្វើឡើងដោយដៃ ចាប់ដកដើមពីក្នុងថ្នាលតែម្តង បើដីថ្នាលនោះផុសល្អ
- ម្យ៉ាងទៀត វិធីល្អបំផុតយើងត្រូវប្រើដៃដែក ចបចក់ដែលមានធ្មេញវែងៗ គាស់វាជាមុនសិនទើបប្រមូលតាមក្រោយជាការល្អ

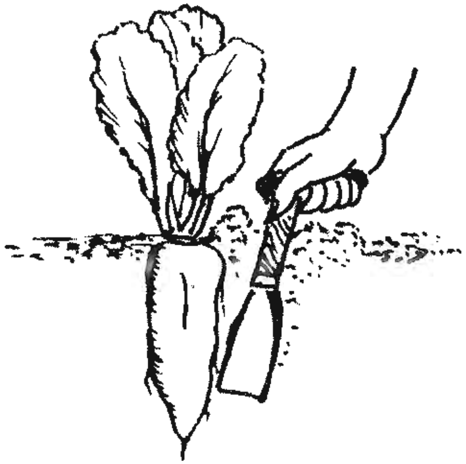

- កុំស្រោចទឹក ១ ថ្ងៃមុនពេលប្រមូលផល
- យើងអាចធ្វើការប្រមូលផលនៅពេលស្ងួតល្អ ជៀសវាងការប្រឡាក់ ដើម្បីជៀសវាងការឆ្លងជំងឺសំខាន់គឺផ្សិតដែលបណ្តាលឱ្យផ្លែថាវឆាប់ស្អោត
- ពេលដកភ្លាមត្រូវដឹកជញ្ជូនចូលម្លប់ភ្លាម។

២) ការសំអាត និងតំរឹម

- ផ្លែថាវក្រោយពីដករួច គឺមិនត្រូវលាងទឹកទេ ពីព្រោះបើលាងវានាំឱ្យឆាប់រលួយ និងស្អោតសាច់ផ្នែកខាងក្នុង
- ការសំអាត គឺគ្រាន់តែបេះដីណាដែលជាប់ធំពេកនៅលើមើមតែប៉ុណ្ណោះ តែមិនត្រូវឱ្យវាជ្រះពេកទេ គឺទុកវាខ្លះដើម្បីការពារសំណើម និងសំបកកុំឱ្យវារលាក
- ការតំរឹម គឺយើងកាត់តែឫសកែវ ឬឫសស្វៃវែងៗ ដែលជាប់មើមរបស់វាចេញ និងកាត់ស្លឹករបស់វាដោយទុកចំងាយពីមើមប្រហែល ១ តឹក។

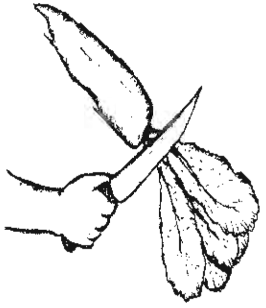

៣) ការជ្រើសរើស

ក្រោយពីប្រមូលផល និងកាត់ដើមឫសចេញ ហើយ យើងត្រូវរៀបចែកវាជា ៣ ប្រភេទ គឺប្រភេទលេខ ១ ជ្រើសរើសមើមធំដាក់ម្ខាំ និងទី ២ មើមធំល្មម និងទី ៣ មើមដែលមានខ្នែង ឬមានប៉ះទង្គិចបាក់បែក ដើម្បីយកទៅប្រើប្រាស់ភ្លាមៗ (កែច្នៃធ្វើជាផ្លែប៉ូវជាដើម)។

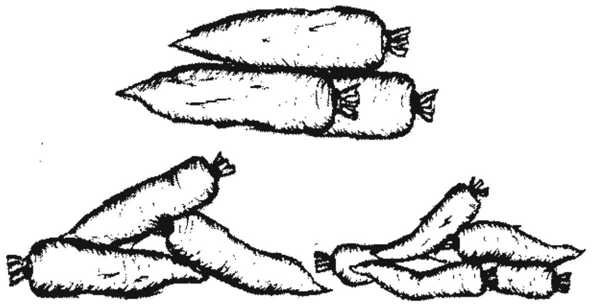

៤) ការវេចខ្ចប់ និងដឹកជញ្ជូន

- ក្រោយពីសំអាត និងជ្រើសរើសរួចមក យើងអាចយកវាទៅតំរៀបក្នុងកញ្ជេដែលមានទ្រាប់ស្លឹកចេក ឬស្លឹករុក្ខជាតិផ្សេងទៀតនៅបាត និងហ៊ុំជុំវិញ
- ក្នុងការដាក់វាទៅក្នុងកញ្ជេ គួររក្សាវាឱ្យនៅមានដីខ្លះៗនៅជាប់មើមរបស់វា បើមិនដូចនេះទេយើងយកដីខ្សាច់មករោយចន្លោះមើមដែលបានរៀបរួច ដើម្បីរក្សាសំណើម និងកាត់បន្ថយការប៉ះទង្គិ